

3. CVIČENÍ Z OPTIMALIZACE

LPčka ve 2D a formulace celočíselných LPček

PŘÍKLAD PRVNÍ

Vyřešte grafickou metodou následující systém nerovnic (čili LP):

$$\begin{aligned} -2x + 3y &\leq 3 \\ x + y &\leq 6 \\ -x + y &\geq -4 \\ x + 3y &\leq 12 \\ x &\geq 0 \\ y &\geq 0 \end{aligned}$$

Pro účelové funkce:

- a) $\max x + y$
- b) $\max -3x + y$

Co se stane, když odebereme poslední dvě podmínky, tj. $x \geq 0, y \geq 0$?

PŘÍKLAD DRUHÝ

Rozcvička s batohem!

Zformulujte problém batohu pomocí celočíselného lineárního programování. Tedy pro předměty, kde každý má nějakou hmotnost h_i a cenu c_i , máme batoh s danou nosností H a snažíme se do něj naskládat předměty tak, abychom maximalizovali jejich cenu.

PŘÍKLAD TŘETÍ

Minimální vážené párování v bipartitním grafu:

Pro vážený bipartitní graf $G = (U, V, E, w)$ s partitami U a V , kde $w(e) \in \mathfrak{R}$ je váha hrany e , nalezněte perfektní párování minimální váhy. Perfektní párování je množina hran taková, že každý vrchol je incidentní s právě jednou hranou, a váha párování je součet vah všech hran v párování.

PŘÍKLAD ČTVRTÝ

Celočíselné optimum $\leq$ neceločíselné optimum (při maximalizaci):

Mějme zadanou matici A a vektory b a c . Z nich můžeme postavit třeba tento celočíselný program C : $\max c^T x$ za podmínek $Ax \leq b$ pro $x \in \{0, 1\}^n$.

Můžeme z nich ale postavit také následující lineární program L : $\max c^T x$ za podmínek $Ax \leq b$ pro $x \in [0, 1]^n$.

Předpokládejme, že oba programy jsou řešitelné a mají optimální řešení. Pojmenujme jedno optimální řešení celočíselného programu x_C^* a jedno optimální řešení lineárního programu x_L^* . Zdůvodněte, že platí následující nerovnost:

$$c^T x_C^* \leq c^T x_L^*.$$

PŘÍKLAD PÁTÝ

Student Tomáš Pilný dostal na cvičení z Optimalizace zadaný úkol:

Navrhněte celočíselný program pro problém obchodního cestujícího, čili pro daný ohodnocený graf $G = (V, E, w)$, kde $w(e) \geq 0$ je délka hrany e , chceme najít Hamiltonovskou kružnici s nejkratší délkou. Hamiltonovská kružnice navštíví každý vrchol právě jednou.

Tomáš navrhuje následující řešení:

„Pro každou hranu uv máme proměnnou $x_{uv} \in \{0, 1\}$, cílová funkce je $\min \sum_{uv \in E} w(uv)x_{uv}$ a pro každý vrchol u máme podmínku $\sum_{v|uv \in E} x_{uv} = 2$.“

Funguje toto řešení? Pokud ano, zdůvodněte, pokud ne, zdůvodněte a ještě vymyslete lepší.

Domácí úkoly

Deadline na odevzdání je začátek cvičení za 14 dní od zadání.

TŘETÍ DOMÁCÍ ÚKOL **Dopravní problém.** **[2 body]**

V Kocourkově je n pekáren a m obchodů. Každý den i -tá pekárna upeče p_i rohlíků a j -tý obchod prodá o_j rohlíků. Převoz jednoho rohlíku z i -té pekárny do j -tého obchodu stojí c_{ij} korun.

Jenže! Praxe v Kocourkově ukázala, že když i -tá pekárna zásobuje j -tý obchod, tak musí pro tuto trasu zajistit logistiku, která je stojí l_{ij} . Logistiku l_{ij} je nutné platit pouze tehdy, když i -tá pekárna zásobuje j -tý obchod nenulovým počtem rohlíků, a její cena nezávisí na počtu převážených rohlíků. I nadále je nutné platit přepravné c_{ij} .

Nalezněte takovou distribuci rohlíků, aby se každá pekárna zbavila všech rohlíků, každý obchod získal (právě) potřebný počet rohlíků a celkové náklady na převoz byly minimální.

ČTVRTÝ DOMÁCÍ ÚKOL **[1 bod]**

Mějme zadanou matici A a lineární program $Ax \leq 0, x \geq 0$. Vymyslete lineární program, pomocí kterého jde rozhodnout, jestli mnohostěn přípustných řešeních LP obsahuje pouze bod 0 nebo ne.

Tip: Budou se asi opět hodit triky s epsilony.